

норм до того часу, доки не виникає загроза порушення чи незаконного обмеження прав, свобод та законних інтересів особи.

Список використаної літератури

1. Ануфрієв М. І. Основні напрямки кадрового забезпечення органів внутрішніх справ України (організаційно-правовий аспект). Х. : Вид-во НУВС, 2001. 236 с.
2. Бандурка О. М. Основи управління в органах внутрішніх справ України: теорія, досвід, шляхи удосконалення. Х. : Основа, 1999. 438 с.
3. Бондаренко І. Правоохоронна діяльність і правоохоронні органи: поняття та ознаки. *Право України*. 2003. № 4. С.18-21.

ЖІНКИ-ПРАВООХОРОНЦІ У СПОЛУЧЕНИХ ШТАТАХ АМЕРИКИ: ІСТОРИЧНИЙ ТА ГЕНДЕРНИЙ АСПЕКТИ. ДОСВІД ДЛЯ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ УКРАЇНИ

Пилипенко Євгенія Олексіївна

старша наукова співробітниця

науково-дослідної лабораторії з

проблемних питань правоохоронної діяльності

Криворізького навчально-наукового інституту

Донецького юридичного інституту МВС України,

кандидатка юридичних наук

Залучення жінок на службу в правоохоронні органи США почалося з призначення їх на посади наглядачок у місцях тримання під вартою заарештованих жінок і неповнолітніх осіб. Так, ще у 1845 році в двох в'язницях Нью-Йорка дві жінки були прийняті на роботу наглядачками. Першою жінкою, прийнятою на службу в поліцію, стала Марія Оуенс, що отримала посаду поліцейського в Департаменті поліції Чикаго в 1893 році. Ця посада стала для неї свого роду компенсацією у зв'язку зі втратою годувальника – загиблого чоловіка-поліцейського. Марія Оуенс стала першою в історії жінкою-офіцером поліції і прослужила в Департаменті поліції Чикаго тридцять років [1].

У 1908 році, під час проведення в місті Портленд, штат Орегон, всесвітньої виставки, влада міста вирішила вжити заходів для захисту суспільної моралі у зв'язку зі значним зростанням проституції. З цієї метою в місті був створений Департамент громадської безпеки щодо захисту моральності, який очолила Лора Болдуїн. У 1909 році, у зв'язку із зростанням в місті проституції і злочинності серед неповнолітніх, влада Лос-Анджелеса

дозволила прийом на службу в поліцію жінок. До 1916 року вже у 16 містах США в поліцію стали приймати жінок, а на сьогодні в усіх поліцейських підрозділах Сполучених Штатів Америки працюють жінки-поліцейські [1].

У 1995 році органами державної влади був профінансований проєкт «Нове робоче місце для жінок» щодо залучення більшої кількості жінок на службу в поліцейські структури США. Для його реалізації було розроблено нову стратегію залучення жінок до роботи в поліції і вже за два роки кількість жінок, що проходили службу в поліцейських підрозділах, зросла від 10% до 25%, а питома вага жінок-представників етнічних меншин у деяких відділах сягнула 47% [2]. Для українських правоохоронних структур вказаний проєкт є цікавим з огляду на те, що зазначена стратегія базувалася на ретельному вивченні умов праці жінок-поліцейських та відповідним чином розробленому плані щодо нейтралізації виявлених недоліків [2]. На підготовчому етапі були проведені опитування чоловіків та жінок, анонімні бесіди із поліцейськими керівниками та викладачами, проаналізовано увесь наявний статистичний матеріал. Як результат, основний акцент було зроблено на подолання виявлених проблемних питань. Зокрема, з'ясовано, що труднощі складання силових та швидкісних фізичних тестів обумовлені, в першу чергу, специфікою жіночої анатомії. З 1972 року було встановлено єдині стандарти фізичної підготовки для жінок та чоловіків, однак практика довела, що встановлені стандарти не відповідають особливостям жіночої анатомії. Ситуацію було виправлено за рахунок змін у комплексі випробувань для жінок щодо фізичної витривалості; введення спеціальних тренувальних курсів, що дозволяють жінкам збільшити силу верхньої частини тіла та активний обсяг легенів. Додатково у навчальній програмі найбільш складні фізичні заліки були перенесені зі стадії вступного тестування на стадію випускних іспитів.

Також були виявлені проблеми використання прийомів самозахисту у реальній протидії злочинцям. Менший зріст та вага, схильність правоохоронників зневажати жінок-поліцейських, існування певних складнощів при застосуванні зброї та фізичної сили роблять жінок-поліцейських потенційно уразливими, якщо вони опиняються у конфліктній ситуації під час несення служби. З огляду на це, Інститутом кримінальної юстиції США було запропоновано розробку спеціального навчального курсу для жінок-правоохоронців. Під час практичних занять цим курсом передбачалося вироблення психологічної стійкості та впевненості, вміння тримати особисту дистанцію, а також таких специфічних для жінок навичок, як влучна стрільба та ефективне переслідування у черевиках на високих

підборах, вміння проводити прийоми рукопашного бою у положенні лежачи, більш широке використання захватів та больових прийомів.

Ще однією проблемою стала непристосованість поліцейського обладнання для його використання жінками. До 33% жінок-поліцейських відмітили, що форма та спорядження, яка їм видається, хронічно не відповідають їх розмірам. Поліцейськими підрозділами були здійснені спеціальні заходи щодо придбання комплектів поліцейської форми значно меншого розміру, призначених для забезпечення жінок, комплектування патрульних машин та аптечок засобами жіночої гігієни, а також переобладнання частини приміщень, в яких раніше працювали виключно чоловіки, під жіночі роздягальні та душові кабінки. Окрему увагу було привернуто до можливості комплектування підрозділів вогнепальною зброєю та спеціальними засобами з меншими розмірами та вагою, що робить їх використання жінками більш ефективним.

Було встановлено, що при меншій фізичній силі жінки частіше за чоловіків вирішують конфліктні ситуації, в яких потребується втручання поліції, а також краще ведуть службову документацію. Дещо пізніше низкою досліджень було підтверджено, що найбільш ефективно жінки проявляють себе в роботі із підлітками, з потерпілими дітьми та жінками, при вирішенні конфліктних ситуацій, що виникають на побутовому ґрунті та у сфері групових спорів. Причиною цього є стиль роботи жінок-правоохоронців, якому більшою мірою притаманні співчуття, терпеливість, вміння вислухати, значно нижчий рівень агресії [3]. Згодом, результати досліджень США були запозичені правоохоронними органами інших країн та стали основою для розширення прийому жінок на службу у поліцейські підрозділи [3].

Список використаної літератури

1. Исторические аспекты приема женщин на службу в полицию. URL: <http://policewoman.ru/index/istorija/0-4> (дата обращения: 01.03.2021).
2. Права жінок-правоохоронців та політика гендерної рівності: досвід інших країн у вітчизняному контексті. URL: <https://helsinki.org.ua/articles/prava-zhinok-pravoohorontsiv-ta-polityka-hendernoji-rivnosti-dosvid-inshyh-krajn-u-vitchyznyanomu-konteksti/> (дата звернення: 01.03.2021).
3. Wormer K. van. Are Males suited to police work? Police studies, 1981. № 3(4). P. 41-44.